

בסוד עבדיך

דמית הדר פבוד הודך

❖ בס"ד ❖ גליון ק"ד ❖ פ' משפטים - שבת ר"ח תשפ"ד ❖ "השמים כסא" ❖ הנושא: הכהנים שעבדו ע"ז - יוכשרו לעתיד לבוא לשרת במקדש ❖

הפגרת שבת ראש חודש

"כח אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי ... והיו דראון לכל בשר" (ישעיה ס"ו א-כ"ד), וכדי לסיים בדבר טוב - חוזרין וכופלין (פסוק כ"ג) "והיה מדי חודש חדשו וכו'". ובהפגרה מבואר שאין כוונת ה' שיבנו ביהמ"ק כדי שיהיה מקום עבור השראת השכינה, שהרי השמים כסאו של ה' והארץ הדום רגליו, ואין ה' צריך את ביהמ"ק, אלא רצונו שיוכלו בני ישראל לבוא ולהיכנע אליו, ולעשות רצונו ולהקריב בה קרבנות. והנביא ישעיהו הוכיח את רשעי ישראל שהביאו קרבנות מן הגזל ולא שבו אל ה', ועל כן ה' יבחר להתעלל בהם ולהכביד עונשם, ויבושו אלו שלעגו לצדיקים. ולעתיד לבוא יחיש ה' לקבץ את נדחי ישראל, כאשר שהמליטה בטרם יבואו חבלי לידתה, ואוהבי ירושלים שהתאבלו על חורבנה יזכו לראות בנחמתה ולשמוח בישועתה ולהתענג מזיו כבודה. ושם ה' יתפרסם בעולם בעת מלחמת גוג, כשינקום ה' מאויביו באש ובסופה, וכשישלח חמתו על שעבדו עבודה זרה בגנות, ואכלו החזיר והשקץ והעכבר. וה' יביא לירושלים מכל אומות העולם ויענישם, וישלח את הפליטים לארצם כדי שכל העמים יראו כבוד ה'.

ובני ישראל שנתפזרו בארצות הנידחות, יעלו אותם הגוים בשירה לירושלים, בסוסים וברכב ובצבים ובפרדים ובכרכרות, ואף מהעמים שהעלו אותם - יברור ה' את אלו שמזרע הכהנים והלוים ונטמעו בין העמים, והם ישרתו במקדש ויביאו מנחה לה'. ולעתיד לבוא ה' יעמיד שמים וארץ חדשים שיהיו קיימים לעולם, וכן עם ישראל יהיו קיימים לעולם, וכל ישראל והעמים יבואו מידי ר"ח ומידי שבת להשתחוות לה' במקדש, ואז יראו בבזיון הרשעים שמתו ובעונשם בגיהנום, ויתקדש שם ה' בעולם. וכתב הלבוש (סי' תכ"ה סעי' ב'), ומפטיר בנביא בישעיה "השמים כסא", שיש בה ענין ראש חודש שנאמר בה "מידי חודש בחדשו".

"וגם מהם אקח לכהנים ללוים אמר ה'"

כתיב בהפגרה (פסוק כ"א-כ"ב), "והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה' וכו', וגם מהם אקח לכהנים ללוים אמר ה'".

ובמדרש תהילים (מזמור פ"ז ו'), "ולציון יאמר איש ואיש יולד בה וגו', ה' יספור בכתוב עמים זה יולד שם סלה", א"ר ברכיה בשם רבי יהודה (ישעיה י"ח ז') "בעת ההיא יובל שיי' - שיי' בס" בא"ת בייש, כלומר יובל בס כל העמים ישראל דורון למלך המשיח שיהיו מביאין את ישראל, שנאמר "והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה' וכו', וכשנפטרו לילך מאצל מלך המשיח מספרין האומות אצל המשיח בכבודן של ישראל, ואומרים זה כהן זה לוי זה ישראל, ולמה לפי שנמכרו לעבדים ונשתכחו יחוסיהן מפני שיעבוד גלויות, ונשתכחו ונעשו גוים על יד האונסים, א"ר אלעזר "וגם מהם אקח לכהנים ללוים אמר ה'", מן הגוים שמביאים למלך המשיח את ישראל, מהם מסיים כל מי שהוא כהן או לוי או ישראל, "וגם מהם אקח" מן המביאים ולא מן המובאים, "וגם מהם אקח וגו' אמר ה'", והיכן אמר ה', א"ר פינחס בר חמא (נצבים כ"ט פ"ז ו'), "הנסתרות לה' אלוקינו". וכן הובא במכילתא (בא פרשה י"ב).

וכן הביא רש"י (בהפגרה), "וגם מהם אקח לכהנים ללוים" מן העמים המביאים אותם ומן המובאים 'אקח כהנים ולוים', ולפני גלויים הכהנים והלוים שבהם, ואברור אותן מתוכן ויהיו משמשין לפני 'אמר ה', והיכן אמר 'הנסתרות לה' אלוקינו. וכן הביא רש"י (תהילים פ"ז ו').

וכ"כ המלבי"ם, "וגם מהם אקח לכהנים" אף אלה שעבדו עבודה זרה והם מיחוסים כהונה ולויה - לא יאבדו זכותם, ויהיו כהנים ולוים אחר שהיה זה באונס. ומבואר ש"וגם מהם" בא לרבות - שלא רק מאותם שיודעים שהם מבני ישראל והביאום הגוים לירושלים, אלא גם לרבות מן הגוים המביאים את ישראל, והיינו התינוקות שנשבו לבין הגוים עד שהם לא ידעו שהם מבני ישראל, ואותם יברור ה' מתוכם - מי הוא כהן ומי לוי ומי ישראל, וישרתו לה' בבית המקדש.

כהן שעבד עבודה זרה - פסול מלשרת במקדש

איתא במתני' (מנחות קט). הכהנים ששמשו בבית חונו לא ישמשו במקדש שבירושלים, ואין צריך לומר לדבר אחר, שנאמר (מלכים ב' כ"ג ט') "אך לא יעלו כהני הבמות אל מזבח ה' בירושלים, כי אם אכלו מצות בתוך אחיהם", הרי אלו כבעלי מומין - חולקין ואוכלין ולא מקריבין. ופי' רש"י "ואין צריך לומר לדבר אחר" אם שמשו לעבודת כוכבים, לא ישמשו עוד בירושלים.¹ ויש להקשות שהרי הכהנים שנטמעו בין הגוים ודאי גם עבדו עבודה זרה, וכמו שכתב המלבי"ם, ואיך יוכשרו הכהנים לעבודה במקדש לעתיד לבוא, הרי עבדו עבודה זרה ונפסלו מלשרת במקדש בירושלים.²

כהן שעבד עבודה זרה - לשאר דיני כהונה

ובדוחק יש ליישב "וגם מהם אקח לכהנים ללוים אמר ה'" היינו להיות כהנים, אבל לא לעבודת המקדש, אלא לשאר דיני כהונה, ואפילו לאכילת קדשי גבוה וכמבואר במתני', וכן אסורים בנשים שפסולות לכהונה והוזהרו מליטמא למתים, וכן יתנו להם מתנות כהונה, (ולענין נשיאת כפים ולקרות בתורה ראשון - ע"י הע"ג), אולם ברש"י מבואר "ויהיו משמשין לפני", ומשמע שישובו לעבודת המקדש.

כהן שעבד עבודה זרה בשוגג או באונס

ובמנחות (קט). שגג בזריקה, רב נחמן אמר קרבנו ריח ניחוח, רב ששת אמר אין קרבנו ריח ניחוח, א"ר ששת מנא אמינא לה, דכתיב (יחזקאל מ"ד י"ב) "והיו לבית ישראל למכשול עוין", מאי לאו או מכשול או עוין, ומכשול - שוגג, ועוין - מזיד. ופירש"י שגג בזריקה" זרק דם לעבודת כוכבים בשוגג, דהשתא עבד ליה שירות אלא ששוגג היה. וכתב הרמב"ם (הל' ביאת מקדש פ"ט הל' י"ג), כל כהן שעבד עבודה זרה בין במזיד בין בשוגג, אע"פ שחזר בתשובה גמורה ה"ז לא ישמש במקדש לעולם, שנאמר (יחזקאל מ"ד י"ג) "ולא יגשו אלי לכהן לוי". וכתב עוד (הל' תפילה ונשיאת כפים פרק ט"ו הל' ג'), וכהן שעבד כוכבים בין באונס בין בשגגה, אע"פ שעשה תשובה - אינו נושא את כפיו לעולם, שנאמר "אך לא יעלו כהני הבמות וגו'", וברכה כעבודה היא שנאמר (עקב י"ח) "לשרתו ולברך בשמו". והקשה הכסף משנה ומה שכתב דאפילו באונס, צ"ע מנא ליה, דכהני הבמות וכהנים ששמשו בבית חונו לא משמע שהיו אנוסים.

ותירץ בשו"ת חכם צבי (סי' י"ג), דהא דפשיטא ליה דאונס אינו ראוי לעבודה יותר משוגג, לפי שהאונס היה לו למסור את הנפש, וכיון שעבר ולא נהרג אף שאינו מחויב מיתת בית דין, מ"מ הרי עבר במזיד על מצות ה', משא"כ בשוגג הרי לא עבר במזיד על שום דבר.³

והקשה על זה היד איתן (בספר הליקוטים - הל' תפילה שם), דהא משכחת אונס דלא עבד כלום במעשיו גופיה, כגון שכפפו קומתו לפני ע"ז, וזה עדין משוגג דעביד מעשה.

1 ובמעשי למלך (הל' ביאת מקדש פ"ט הל' י"ג), הסתפק אם מחלל שבת שהוא כעובד עבודה זרה פסול לעבודה, וכן מומר לכל התורה אם הוא פסול לעבודה, (וכן פסק המשנ"ב סי' קכ"ח ס"ק קל"ד לענין נשיאת כפים). וא"כ ה"ה אלו שנטמעו בין הגוים שודאי חללו שבת פסולין לעבודה. אולם בשו"ת אחיעזר (ח"ג סי' נ' וחי'ד סי' פ"ח), נקט שמחללי שבת וממורים לא נפסלו לעבודה.

הַפְּטֵרָה רִ"ח - מְשׁוֹם דְּסִלִּיק עֵינַיָא אוּ לְפָרְסֵם רִ"ח

יש לעיין בציבור שפתחו בטעות הס"ת של ר"ח והתחילו לקרוא בו לפני קריאת הפרשה, ולכאורה בכה"ג מסיים קריאת ר"ח, ואח"כ יקראו הפרשה - דאין הסדר מעכב, במה יפטר. ולכאורה כיון דמפטיין במה שגמרו כמבואר במש"ב (סי' הרפ"ו) - הכא יש להפטיין מעין הפרשה. אבל באמת מלבד שהפטרות הפרשיות אין בה תקנה מיוחדת, והפטרות ר"ח היא תקנה מיוחדת מדינא דגמ' מגילה לא. (וזה אולי לא מכריח לטובת ממיא דסליק מנייה), עוד יש כאן טעם מיוחד דבמדרכי (מגילה ס"ו תל"א) הביא מרבנו משולם, דכיון דהפטרות **מחר חודש דוחה הפטרות חתן כדי לפרסם שהוא ר"ח, כל שכן הפטרות ר"ח עצמה**. ומבואר בהפטרות ר"ח איכא דין לפרסם שהוקבע ר"ח כמו במחר חודש, וכיון שהפטרות מחר חודש דוחה תמיד את הדין להפטיין במאי דסליק מנייה, (דהא אין בערב ר"ח קריאה אלא של פרשת השבוע). ממילא ק"ו דהפטרות ר"ח עצמה דוחה דבר זה. (וקצת צ"ע ממש"כ המהרש"א על התוס' במגילה לא. ד"ה "מפטיין ע"י"ש ו"ל"). ועכ"פ לפי מה שנתבאר דהפטרות ר"ח גם כן לפרסם שהוקבע ר"ח, יוצא שלמנהג נוסח אשכנז ע"פ הגר"א - יש ג' דברים בשבת זו לפרסם

שהוא ר"ח, והם אמירת "ובראשי הדישים" עם פרשת התמיד (רמ"א סי' מ"ח), הפטרה, ושיר של יום דר"ח שרונה של שבת מטעם זה, וצ"ב אמאי בעינן כולי האי פרסום לר"ח. ובאמת הגמ' בסוכה נד: מקשה על מה שהיו במקדש ב' סימנים שהוקבע ר"ח בזמנו למה הוצרכו לשניהם, ומשני דאיכא מאן דחזי הא ולא חזי הא, וצ"ל כעני"ז הכא דאיכא משום הנכנסין לאחר אמירת הקרבנות, ומשום היוצאין לפני שיר של יום, ואכמ"ל. **מרבין בשמחה - בהפטרה** - הנה בהפטרות קוראין "שישו איתא משרש כל המתאבלים עליה" דמבואר שעתה ראוי להתאבל, וקצ"ע מה שתיקנו לקרוא דבר זה בשבת ר"ח, וצ"ל דהיא הנוהגת, דכל שמחת ר"ח הוא במה שישראל עתידין להתחדש כמותה בגאולה. (ויש להוסיף שבתחדש זה הוא מענין שמחת הגאולה דחודש אדר, ל"פ החתם סופר (ח"מ סי' כ') דגם באדר ראשון מרבין בשמחה, ואפשר להתכוון בנתמות ההפטרה, לקיים גם מצוה דרבנן דמרבין בשמחה).

ההפטרה - אם יבוא בן דוד - אם יבוא המשיח ויחדשו הסנהדרין לפני שבת, ילי"ע אי פקע עיבור השנה ע"פ חשבון או הלל נשיאה, וצריכה עיבור ע"פ הסנהדרין, וכל זמן שלא עיבור הו"ל אדר סתם ואיכא חיובא דקריאת פרשת שקלים, ויקראו מפטיין והפטרות מענין השקלים, ואכמ"ל.

וכמו כן יש להקשות מאונס גמור, כגון תינוק שנשבה ועבד ע"ז, דלא היה לו לדעת שהוא מצווה במצות ה', וכל שכן שאינו יודע שצריך למסור הנפש שלא לעבוד ע"ז.

ועוד תירץ החכם צבי, דמבואר בע"ז (ב) דכלים ששמשו בבית חוניו אסירי להשתמש בהו לגבוה, ומבואר שם בגמ' דמסתבר טפי לקנוס כהנים שהם בני דעה, מכלים שאינם בני דעה, ואי"כ כהנים שהם בני דעה שעבדו ע"ז אף שהם אנוסים אינם ראויים לשרת במקדש, דלא גרמי מכלים שהם אנוסים שנשתמשו בהם לע"ז ופסולין לגבוה.

ולכאורה באונס גמור - יהיה נפק"מ בין התירוצים, אי ראוי לשרת במקדש, באופן שכפפו קומתו לפני העבודה זרה, או בתינוק שנשבה ולא היה לו לדעת שאסור לעבוד ע"ז, שלפי התירוץ הראשון - הרי הוא ראוי לעבודה, דלא היה לו אפשרות למסור הנפש ולא עבר על רצון ה', אולם לפי התירוץ השני - אף שהוא אונס גמור, מ"מ לא גרע מכלים שנשתמשו בהם לעבודה זרה דהם אנוסים, ואעפ"כ פסולים לעבודה.

ונמצא דלפי התירוץ הראשון, ניתן ליישב הא דלעתיד "וגם מהם אקח לכהנים ללוים אמר ה'", שכיון שנטמעו בין הגוים ולא היה להם לדעת שאסורים בע"ז - הרי לא עברו על רצון ה', וכלשון המלבי"ם "אמר שהיה זה באונס" וראויים לעבוד במקדש.

כהן שעבד עבודה זרה ועשה תשובה

איתא במנחות (קט.): כהן שעבד עבודת כוכבים ושם קרבנו ריח ניחוח, ועי"ש בגמ' שמוקמי ברייתא זו בשחיטה לעבודה זרה - דלא מקרי שירות, אבל בזריקת הדם לעבודה זרה דמקרי שירות - נאסר עליו לשרת במקדש לעולם, וכן פסק הרמב"ם (הל' ביאת מקדש שם), כל כהן שעבד עבודה זרה בין במזיד בין בשוגג, אע"פ שחזר בתשובה גמורה ה"ז לא ימשם במקדש לעולם, שנאמר "ולא יגשו אלי לכהן ל"י".⁴ אולם במדרכי (מגילה ס"ו תתי"ח) מבואר שלרב נחמן אף למסקנא מהני תשובה.

ואי"כ ל"פ המרדכי ניתן ליישב הא דלעתיד "וגם מהם אקח לכהנים ללוים", דאתי שפיר אליבא דרב נחמן, שאלו שעבדו ע"ז ועשו תשובה - יהיו ראויים לשרת במקדש.⁵

כהן שעשה תשובה מאהבה

ובספר זכר צדיק (לה' רפאל הכהן מהמבורג - דרוש ב) תמה, דאי' בירושלמי (ריש פאה), אין לך דבר העומד בפני התשובה, ואמאי לא מהני תשובה להכשירו לשרת במקדש. ותיירץ דאי' ביומא (טו.): בהעושה תשובה מיראה אלוותו נעשין לו כשגות, והעושה תשובה מאהבה נעשין לו כזכויות, ואם היה ברור לנו ששב מאהבה, אכן היה יכול לעבוד במקדש, אלא שהדבר מסור ללב, והאדם יראה לעיניו וה' יראה ללבב, ואנחנו לא נידע אם שב מיראה או מאהבה, ולכן מספק אין מניחין לו לשרת במקדש.

ולפ"ז י"ל שלעתיד לבוא "וגם מהם אקח לכהנים וללוים אמר ה'", שרק ה' היודע מחשבות בני אדם, יבוא ויעיד שעשו תשובה מאהבה ונעשו זדונותיהם כזכויות - וכשירם לשרת במקדש.

הפטרה של בני מערבא - שבת ראש חודש הפטרות במס' סופרים (פרק י"ד) "כה אמר ה' אלוקים וגו' וביום השבת יפתח וביום החודש יפתח", וכן הוא מנהג רומניא וכ"ה בקדושתו לשרת ר"ח להקליר ולפינחס הכהן, (אמנם בפסיקתא רבתי משמע דמפטיין "זהיה מדי חודש בתחדש" לכוון הגמ' במגילה לא). ויש להעיר שהמנהג בארץ ישראל בשבת ר"ח היה לקרוא ז' קרואים בפרשת ר"ח כדעת ר' אמי במגילה ל: וכ"ה בפשיטות בירושלמי שם בלא דעה חולקת, וכ"ה במס' סופרים פ"ח ה"ח (אך בהל' ג' וט' לא משמע כן, וצ"ע. וגם בירושלמי יש פתירה בזה, ע"י"ש ש"ד, ודבר עמרו בזה מפרשי הירושלמי, וצ"ע). ויש לשבת זו ב' פסיקות, א' בפסיקתא רבתי בשם פסיקתא לשבת ור"ח, והב' בפסיקתא דרב כהנא (והותקתא רבתי בשם פסיקתא להנפת) בשם פסיקתא ד'את קרבני לחמי".

רשימות הסדרים וההפטרות של בני מערבא - פרשת משפטים הסדרה הראשונה - "ואלה המשפטים". וההפטרה בפיוט ר"י יניי וכת"י "שמרו משפט" (ישעיה נ"ו א' - נ"ז י"ט). **הסדרה השנייה** - "אם סכף תלוה ... את העני עמך". וההפטרה בכת"י "הנה צרפתין ולא כספך בחתיך כבוד עוני" (ישעיה מ"ח י"ב או עד מ"ט א'). **הסדרה השלישית** - "הנה אנכי שולח מלאך וגו'". (ולא נמצאה הפטרות).

וזה מה שהביא רש"י מהמדרש "ואברור אותן מתוכן והיה משמשין לפני אמר ה', והיכן אמר 'הנסתרות לה' אלוקינו", שמכל אלו שעשו תשובה - יבחר יודע תעלומות "את אותן מתוכן", את אלו שעשו תשובה מאהבה - "הנסתרות לה' אלוקינו" וכשירים להיות כהנים לשרת במקדש.

"החשידותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר"

איתא בזבחים (כב.): ערל מנלן, אי"ר חסדא דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו מדברי יחזקאל בן בוזי למדנו, (מ"ד טו) "כל בן נכר ערל לב וערל בשר לא יבוא אל מקדש וכיו", בן נכר שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים וכי, ואי אשמעינן ערל לב משום דאין לבו לשמים.

והב' והח' "משום דאין לבו לשמים" אפילו שב בשעת עבודה, אמרינן בסוף מנחות דאין קרבנו ריח ניחוח, ואע"ג דהשתא לבו לשמים, מתחילה לא היה לבו לשמים.

ומבואר דהטעם שמי שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים פסול לעבודה - אף שעשה תשובה, משום דלבו לא היתה מתחילה לשמים.

ויש לדון דשמא לעתיד לבוא אף מי שלבו לא היתה מתחילה לשמים, יוכשר לשרת במקדש, שהרי נאמר (יחזקאל ל"ו כ"ו) "ולנתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם, והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר", ופ"י מהר"י קרא (יחזקאל שם) "לב האבן" לב קשה כאבן והסירותי יצר עבודה זרה מבשרכם, "לב בשר" לברך וליראה אותי ונתתי יצר טוב בלבכם. ונמצא שאף לב האבן שלא היה מתחילה לשמים, מ"מ והסירותי לב של עבודה זרה מבשרכם, והלב של בשר - כולו לשמים, לברך וליראה את ה'. וזה הכונה "וגם מהם אקח לכהנים וללוים אמר ה'", שאף מי שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים, יזכה לעתיד לבוא לשרת במקדש.⁶

"וישלח את נערי בני ישראל"

כתב הפנים יפות, גבי הקרבנות שהקריבו ישראל במדבר סיני קודם מתן תורה (משפטים כ"ד ה') "וישלח את נערי בני ישראל, ויעלו עולות ויזבחו זבחים שלמים לה' פרים", ופ"י רש"י הבכורות. יש לפרש לשון "נערי" מפני שאמרו חז"ל כהן ששימש לעבודה זרה פסול לעבודה, וכיון שכולם היו שקועים בעבודה זרה, לקח אותן שהיו קטנים במצרים, דלאו בני דעת ובני עונשין ניהו,⁷ ונעשו גדולים לאחר יציאת מצרים וכו',⁸ שהיה קרבן ציבור של כל ישראל, לא הוכשרו לעבודה אלא אותן שלא עבדו עבודה זרה,⁹ והיינו דכתב "נערי בני ישראל".¹⁰ ולפ"ז יש ליישב שמה לעתיד לבוא יוכשרו לעבודה אף אלו שנטמעו בין האומות ועבדו עבודה זרה, היינו דוקא "נערי בני ישראל" שעבדו עבודה זרה בעת שהיו קטנים ולא בני דעת ובני עונשין ניהו, ולכשיגדלו יוכשרו לעבודת המקדש לעתיד לבוא.¹¹

העיד, וכדכתב (תהילים נ"א כ"ב) "היטיבה ברוצח את ציון תבנה חומות ירושלם, אז תחפוץ זבחי צדק עולה וכלכל אז יעלו על מזבח פרים", וכן (הושע י"ד ג') "ונשלמה פרים שפתינו".

וכע"ז מבואר ברמב"ן (שם) וז"ל, וטעם "לה" פרים" וכי' והנה העלו העולות וזבחו השלמים כולם פרים, כטעם פר כהן משיח ופר העלם דבר. וכי"כ האבן עזרא (כ"ד ז') "ויקח" כאשר קרא באזני הזקנים וקבלו על נפשם, אז לקח חצי הדם הנשאר וזרקו על העם, והם הזקנים - כי הם כנגד כל ישראל, כמו שכתוב בפר העלם דבר של צבור "ויסמכו וזקני העדה את ידיהם", שהם כנגד כל ישראל.

וי"ל עוד דבמתן תורה חצי הדם זרק על המזבח וחצי הדם על העם, (ועיי' בתרגום וברש"י שם החצי השני זרק על המזבח לכפר על העם, וכי"כ התוס' ישנים יבמות מו: אולם ברוב הראשונים נקטו שזרק על העם (ממש), והוא דומיא דפר העלם דבר, שמזין חצי הדם על הפרוכת וחצי הדם בקרנות מזבח הפנימי, ומעלת של ישראל נרמו בהזאה מול הפרוכת שכנגד הארון, וכמשי"כ הרמב"ן (תרומה כ"ה א') והנה עיקר החפץ בששין הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון וכו', וסוד המשכן הוא שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר וכו', והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני" ע"ל. ולכן לאחר שנו"ע (שעשועוני), זכר שתישרה עליהם כבוד י, וכדומגלת הפרוכת שמול הארון, ולכן זרק עליהם הדם.

ובמציא כמו שביצית מצרים הביאו נערי בני ישראל "פר העלם דבר" לכפר על מה שחטאו בעבודה זרה במצרים, שמקריב השעיבוד היה כעין העלם דבר, ולא רצה משה רבינו שקריבוהו רק שבט לוי, אלא שקריבוהו "נערי בני ישראל" מכל השבטים שעבדו עבודה זרה, לכפר על שעבדו עבודה זרה, כמו כן לעתיד לבוא יקריבו פרים - דוקא "נערי הכהנים שנטמעו בין האומות", והם יביאו פר העלם דבר, לכפר על שעבדו ע"ז ב"העלם דבר" שנטמעו בין האומות, וכן מביא ברמב"ן (שם), "נערי בני ישראל" הם בחורי ישראל שלא טעמו חטא, שלא נגשו אלא אשה מעולם, כי הם הנבחרים בעם והקודשים בהם, כענין שאמרו (ברכות טו.) עתידין בחורי ישראל שלא טעמו חטא ליתן ריח לבבנו. ומכוח שם לעתיד לבוא יהיו בחורי ישראל הנבחרים והמקודשים בעם - "הן גאלתי אתכם אחרית כראשית להיות לכם לאלוקים".